

KARIKA-2009-TÚRA

Képek belülről

Számítógép-monitor, billentyűzet, fényképek, notesz, két szem, egy szemüveg, két kéz, egy fej és abban cikázó gondolatok. Ez a most. Innen indul a történet. Hogyan is indulhatna másként, mint visszafelé. Pedig ez nem visszafelé, mivel azok a képek most vannak jelen a fejemben. Akkor ez a most. Bár a naptár július 15-ét mutatott, amikor hazaértünk Sopronba. De ez akkor is a most része, még ha az időben máshová helyezjük is el. A képek belül – az mindig a most! A lélekben nincs idő. A képek ugyanazok, mint akkor, és az érzések is pont ugyanúgy érződnek.

Az úton hazafelé már többünknek az otthon járt a fejében, utolsó koronáink elköltésekor, amikor számba vetjük, kinek mit is vigyünk ajándékba, vagy az autóban, félálomban, amikor családtagjaink hívogató képe sürgette az utazást. Beszélgetéseink is az otthon idézték, gyerekeinkről szóló történeteink által. Vártak bennünket haza. Minden utazásnak ez a jó vége. Várnak haza!

Minket először Edit mama és az Inczédi gyerekek vártak. Ahogy Bori a szülei nyakába csimpszkodott, attól valami bizsergett a torkomban. Egy kisgyerek ölelő karjai a legpuhább és legmelegebb hazahívó kötelékek.

Gáborékat várta a remény, hogy a Suzuki ott fog állni a Csávai utcában, és a slusszkulcson új karika lesz. Nem csalódtak. Sem Sopron lakóiban (akik nem lopnak autót), sem Edit mamában, aki kicserélte „azt a vacak karikát” egy új, erős, biztonságos és csillogó kulcskarikára. Nekik azonban ez csak egy frissítő megálló volt, pezsgővel. Szárazon, és tablettáson. Merthogy a sok cseh sör után jólesett az a finom száraz pezsgő, amivel jánosáldást ittunk utunkra és Lacira. Gábor persze csak pezsgőtablettával színezett soproni vizet hörgölt. Őket még várta az út és a Pilis: Jenő borosan – Bandrást pedig a vár vörösen.

Pilzen főtere búcsúztatott minket szerdán – mint a cseh sör fővárosa. Előtte pedig reggel vendéglátóink, a deltás alkatú, „sportmann” igazgató és bájos beosztottja, Marika, aki már rég nem él ugyan magyarul vidéken, de még mindig jól beszél magyarul. Második otthonként emelte Magyarországot, ahová gyakorta hazajár rokonlátogatásra, valamint enni és venni egy kis hazait (pl. kolbászt, szalámit). Utolsó közös reggelinkhez pedig az érdekes arcú (és fogállású) gazdaságvezető asszony friss péksüteménnyel és meleg kenyérrel járult hozzá. Barátságos légkörben köszöntünk el tőlük, aminek előzménye az előző este közös borozgatása, sörözgetése, falatoztatása volt.

Mindenki készült arra az estére. Vendég és vendéglátó egyaránt. Nekünk volt mit köszönnünk, mivel a telefonban előzetesen ígért laticeles tornaterem helyett szobákat kaptunk szállásul, ágygal. Valamint az igazgató úr saját kerékpárját kölcsönbe. A vendégséget a szépasszony igazgatóné sütije és fantasztikus sajtos falatkái tették teljessé. Nagyot ettünk, ez elmondható.

Májunkat azonban nemcsak a hozott finomságokkal hizlalták, hanem elismerő és irigykedő szavakkal is. Az igazgató úr csodálkozva kérdezte: „Hogyan és hol lehet összeszedni tíz olyan embert, aki hajlandó békességben és alázattal, nehézségeket és távolságokat is vállalva, évről évre együtt bicajozni?” A kérdést először nem is értettük. Másodszor pedig nem tudtunk rá válaszolni. Mivel egyszerűen van ez a tíz ember, aki hajlandó egymást elviselni

és szeretni évről-évre néhány napon át, együtt a sörben, az útban, a karikában miciklizve. Nyilván van mindannyiunknak néhány olyan szemhuntyása, amelyben átlépünk egymás gyengeségein. Meg van néhány kipróbált helyzet is, amivel át tudjuk hidalni a feszültséget. No meg a sörmennyiség is nagy hatótényező, mivel „sörben az igazság”, „az igazság pedig mindig nézőpont kérdése”. Szóval szerelmi vallomást még nem tettünk egymásnak, és ezért nem is tudtunk válaszolni, még tán magunknak sem, hogyhogy pont mi tízen vagyunk még karikában.

A búcsúestet megelőző napot egy lázadás tette emlékeztetéssé. Érdekes dolog ez, szembeszállni a vezetővel. Pláne egy idegen országban. De Klári az ebéd utáni emelkedett hangulatban megtette. Csak úgy kivágta! Megelégette, megkérdezte! Mivel a nap autózással telt, városnézéssel, amolyan nagymamás kirándulgatással. A lábunkban kevés volt még a letekert kilométer. Ezért hiányérzetének és elégedetlenségének adott hangot, és hogy karikázni szeretne! Először döbbszent csend, majd hangos igenlés követte a felvetést. Amikor egy csoporthelyzetben valaki elkezd ellenhangot képviselni, mindig kétesélyes a dolog. Ebben a helyzetben is kissé billegett a mérleg. Először csak hozzászólások, halk véleménynyilvánítás követte a hangot. A bizonytalanságot az első csatlakozó igen szüntette meg. Aztán szép lassan táborra lett Klárinak. Már csak ki kellett nevezni a térképfelelőst, Jutkát, aki magabiztosan vette kezébe az irányítást. Még csak nem is forgatta vagy állította irányba térképünket. Biztos újjal mutatott rá a helyre, ahonnan indultunk, és a célra, ahová meg kellett érkeznünk. És jó vezetőnk volt! Mintha a szabadság apró fellobbanását éreztem volna néhányunkon. De lehet, hogy csak bennem volt ez az érzés?!

Zatec városában indulásunk előtt bekukucskált a mikrobusz ablakán egy idősebb bácsi, és magyarul örvendezett nekünk. A cseh-német határ közelében egy újabb magyar, aki ráadásul Szlovákia magyarok lakta vidékéről származott. A mai napig beszél magyarul, és a gyerekei is megtanulták anyanyelvüket az édesapjuktól. Valahogy nagyobb megbecsülést tapasztaltunk ebben az országban, mint korábban más szomszédos országokban.

Ezen a napon a hegyek közt autózva elgondolkodtam azon, miért a hegyvidékre mondjuk azt, hogy szép. Hogy csodás táj. A magam válasza így hangzott: talán ősi idők óta vágyunk a változatosságra. Talán az emberi test hullámain, görbületeit, kiemelkedéseit, hajlatait és mélységeit látjuk viszont a hegyvidékben. Talán ősi érzésünk az emelkedés és a süllyedés érzése, ami gyomorszájunk környékén jelentkezik. Talán feltételezi és kiegészíti egymást a felfelé haladás erőfeszítése és a lejtőn haladás könnyedsége. Talán a hegytető, ahol közelebb vagyunk az éghez, és a mélység, ahol közelebb vagyunk a bűnhöz, szükséges helyszínei emberi életünknek. Talán...

Szép nyári nap! Kíéhezve és fáradtan értünk haza este. Útközben a fiúk közt előkerültek katonatörténeteik. Hősiesség, bátorság, kitartás, felhőtlen vidámság, rafinéria, engedelmesség, tolerancia... stb. sorakozott történeteikben. Mintha lehetne ennyi sok év távlatából másként is szemlélni ifjúságuk hajdan volt időszakát. Szülési történeteinkhez mi, nők, túl fáradtak voltunk. Ezért hallgattunk róluk, és így kimaradtak.

Aznapi utolsó kocsmálményükben ismét hallhattak magyar szót Jutkáék és Kláriék. Ezek azonban nyomdafestéket nem tűrő, jellegzetes magyar kötőszavak voltak, és zömében negatív jelzők a magyarokra. De azért találkoztunk ezen a napon is anyanyelvünk cseh gyakorlóival.

Gejzireket és vulkánokat kerestünk, mert bujkáltak. No nem azért akartunk velük találkozni, hogy megtisztogassuk őket, hanem mert az útikönyv leírása szerint páratlan természeti jelenség, sajátos növényvilággal, állatvilág nélkül, mivel az állatok elpusztulnak a föld mélyéből feltörő gyilkos gázoktól. Tényleg! Itt ilyen közel van a föld mélye, hogy a felszínre tud jönni az, ami eredetileg a föld alatt van? Csapatunk megosztott érdeklődéssel indult a Katerine vulkánhoz. Gondoltuk, maradjanak túlélők is, akik méltóképpen megemlékezhetnek hőseikről. Kezdeti vidámságunk enyhe aggodalomba csapott át, amikor régóta hiába vártuk kíváncsi társainkat. Az idő csak telt, és nem lassan, hanem gyorsan, és már épp a sorshúzás előkészületeit tettük, amikor végre felbukkant Klári, és sorban a többi négy ember is. Most már elmondhatjuk, hogy hősök voltak, mi meg kíváncsiak lettünk, és azóta buzgón nézzük a gejzirek földjéről készült fotókat. Szag nélkül.

Waldsassen egy német városka, ott is jártunk. Hihetetlen még mindig az a fajta lazaság, ahogy átkerekezhettünk egyik országból a másikba, sorompók és határőrök nélkül. A városkában egy gyönyörű, barokk berendezésű gótikus templomot látogattunk meg. Elmondható, hogy ebben a templomban minden a helyén volt, szépen, egységben. Dúsan díszített, faragott stallumok, padok, mennyezet – és holt szentek csontváza, vitrinben, felöltöztetve legdiszesebb öltözékükbe. A lábaiknál térdeplő és segítségükért imádkozó hívek egyenesen szemgödreikbe nézve mondhatják el kéréseiket. Azon gondolkoztam el e látvány kapcsán, hogy rendben, ez most a végleges, legjobb formájuk ezeknek az alakoknak. De hogyan néztek ki, mondjuk, haláluk utáni oszladozó állapotukban, félig lefoszlott arcukkal, ujjakkal, térdkalácsukkal? És volt egyáltalán ember, aki odaadóan képes volt imádkozni hozzájuk? És milyen segítséget tud adni az, akinek legfőbb gondja, hogy ne dőljön el, vagy az, hogy éppen leesik a füle vagy az orra, amit nem tud elkapni?! Szóval bizarr, de szórakoztató. Már-mint nekünk, élőknek. De vajon nekik?

Miközben Németországban karikáztunk, fiaink közül hárman elvesztek. Bár ők nem tudtak erről. Már-mint, hogy elveszettek. Észre sem vették. Csak ültek az árnyas diófa alatt, és kedélyesen beszélgettek, szundikáltak, élvezték a nyarat, a társaságot, a témát. Mindaddig nyugodtak voltak, míg meg nem jelent köztük Robi, aki nagyon megörült, hogy pont ugyanott találta őket, mint amikor elindultunk Kappl kolostora felé. Nyergelj, fordulj! – és máris mindenki boldog. Mert megtaláltuk őket, és mert végre együtt sörözhattünk Németországban.

Mindezek előtt Cheb csodás városa nyitotta ki számunkra ajándékszelencéjét. Kaptunk egy selyemfüves kertet, ahol szundikáltunk letűnt idők nagyjainak védelme alatt. Valamilyen oknál fogva ebben a városban nem törték-zúzták porrá Lenin és a „hős” orosz katona szobrát, hanem beállították egy templom hátsó kertjébe. Pont a fal tövébe. Mondjuk, a szentély kifordított ívére. Hát mi ez, ha nem a megszentelő kegyelem maga! Gondolta volna ezt Lenin valaha is, hogy szobrát és az oltáriszentséget csupán egy fal választja majd el?! Azt meg mi nem gondoltuk volna soha, hogy ebéd utáni szundikálásunkat a gyepen egy fegyveres orosz katona kőbe merevedett szobra őrzi majd.

Laci büszkesége határtalan volt ezen a hétfő reggelen, mivel deltás igazgatónk Superior Hurricane kerékpárján tekerhetett, aminek története túránk vasárnapján kezdődött.

A vasárnapot megérkezésünkkel megszentelte az Úr egy poros útszéli krimóban. Különlegessége nem a sör, hanem a felszolgálólány volt. Egy eltévedt virágszál, aki furcsa módon él egy olyan helyen, amely nem élőhelye. Munkáját teljes odaadással végezte, pedig sem külső megjelenése, sem viselkedése, sem öltözködése nem illett ehhez a helyhez. Arcán mégsem az elégedetlenség, hanem az a fajta belső megelégedettség látszott, amely azt üzeni szemlélőjének: „Helyemen vagyok.” „Jó, hogy itt vagyok.” Titok maradt számunkra, mit keresett abban az ócska lebuiban.

Milyen érzés lehet pedál nélkül pedálozni? Lehet, hogy jobb, mint egy „megjavított”, de csámpásan forgóval? Erre a kérdésre a választ csak Laci tudja, aki Karlovy Varyban, a filmfesztivál nyertes filmjének utolsó jelenetébe került be. A filmet az élet rendezte, producere pedig Marta Propokova volt. Forgatókönyvíró Vlecsej Micsov, főszereplő Németh László. Laci még éppen végig tudott gurulni megújult bicájával a „vörös szőnyegen”, mielőtt feltekerték azt. Izgalommal és áhítattal hallgattuk beszámolóját nagy jeleneteiről.

Részletek a forgatókönyvből:

„Erdei bicajozás, árnyas, ligetes úton, a Teplá-folyó partján, folyásirányban. Az arcokon könnyedség. Átkelés

egy függőhídon. Az arcokon némi izgalom. Délidő. Piknikébéd a folyóparton. Az arcokon megelégedettség. A folyón kajakosok hada. A parton sziklák sziklamászókkal. Fotók készülnek, lazítás, igazi kirándulóparadicsom. Bicajosok, kirándulók, falmászók.

A magyar csoport beszélget. Elteker mellettük Marta a családjával. Felfigyelnek a magyar szóra. Megállnak, ismerkednek. Főként Marta. Laci érdeklődik a Karlovy Varyba vezető út iránt. Marta segítséget ajánl fel. Rövidített útvonalon vezet el a csoportot a városba. Titkos kertek tövében, úttalan utakon. A csoport kissé hitetlenkedve, de követi. Közben Laci jobb oldali pedálja letörik. Marta segítségére siet, azaz felajánlja, hogy segít szerelőt találni. Elviszi magával haza Lacit. Miközben beszélgetnek, iszogatnak, a szomszédban megjavítják a pedált. Közben Laci titkos információkhoz jut Martáról és családjáról. Érzékeny búcsút vesz örangyalától, majd felveszi a kapcsolatot társaival.”

Ilyen tényleg csak a filmekben történik. Előre megírt eseménysor mentén. Szóval nagyon megörültünk, amikor visszakaptuk Lacit! Épségben, minden testrészével a helyén. Sőt a letört pedál helyén új retrópedál villogott, akárcsak mondani fityegett.

Karlovy Vary melleleg igazi gyöngyszem. Fény, csillogás, gazdagság, csodás épületek, kellem és küllem. Nem a mi világunk, de „duzzogva” végigtekertünk főutcáján.

Reggelünket Loket váróban kezdtük. Nyilazási versenyünket Tamás és Robi szinte azonos körrel nyerte. Keresztük Geothe nyomait, akiről megtudtuk, hogy 72 évesen a vár oltalmában szerelembe esett egy 19 éves lánnyal. Ki irigykedve, ki hitetlenkedve, ki csodálkozva, ki elismeréssel hallgatta a történetet. Mindenesetre elmondható, hogy a szerelem nem életkor-, hanem állapotfüggő. Lelkiállapot, szellemi állapot, fizikai állapot, szerelmi állapot... – bárki választhat kedve szerint.

A kerekedés egyik legnagyobb élménye a gurulás. Nekünk ezzel indult a vasárnapunk. Nagy gurulással. Mivel otthonunk egy hegyen volt, a látnivaló meg a völgyben. Hála Isten!! Nem ellenkeztünk, és örömmel adtuk át magunkat a szélnek és a térnek, amelyben lefelé haladva mintha repültünk volna. Nekem legalább is ilyen érzésem van, ahányszor lefelé pörög a kerék!

Második közös esténket pingpongozással zártuk. Profik és műkedvelők, plusz én, a nézőközönség. Lendület és játékoság, rafinéria és lábmunka. Leccsapás és felütés, szervák, no meg egy asztal és a háló. Ja, még egy kéz is kell hozzá, amelyben ott az ütő. Nekem kb. ennyi a ping-pong. A többiek meg élvezettel játszottak, különböző párosításokban.

Esős nap volt az asznapi. Marienbad fogva tartott bennünket. (A város neve így németesen hangzik, de jobban is, mint Mariánské Lázně.) Egyszerűen nem találtuk a kijáratot. Csodás város, az bizonyos. Letűnt korok nagy fürdővárosa, bár csillogását ma is őrzi. Talán nő ez a város?

Ide járt többek között Márai, Chopin, Mark Twain. A város 19. század végi hangulata ma is fellelhető. Több ugyan a wellness- és fitness-létesítmény, de ennek itt valós gyökerei vannak. A „boldog békeidőknek” nevezett korszakban ez sajátos életstílus volt. Fürdőbe járni, vízkúrával gyógyítani krónikus betegségeket, gyermekáldás hiányát, mozgásszervi panaszokat. Csak ülni a meleg vízben, és hagyni, hogy az ásványok, vitaminok, nyomelemek feloldódva a vízmolekulákban, bőrön keresztül vagy szájon át fogyaszta, egyesüljenek a belső vizekkel, és

azokat megtisztítva, feltöltve, felerősítve varázsolják egészségessé az ücsörgőt.

Vízben nekünk is volt részünk, csak épp fölülről. Nyakba csorgatva. Így nem volt annyira kellemes. De szerencsére karikában haladva visszatértünk első söröző helyünkre, ahol annak az ifjú párnak az egészségére ittunk, amelyik ezen a marienbadi szombat egy magyar városban, a törvény képviselője előtt fejezte ki házasságkötési szándékát. Első lépés volt ez számukra, amely mellé azóta meg is tették a másodikat. (Isten áldja őket soká, soká!!) A sör mellé fűtött kandalló is járt (tekintettel arra, hogy odakint 15 fok körül lehetett), így kívül-belül felmelegedtünk.

A „megérkezés egy idegen helyre”-érzés mit jelent neked? (Írd meg nekem, mert érdekel: szcszsoka@gmail.com!) Számomra szorongással vegyes izgalmat. Előfeltevéseket. Belenyugvást a megváltoztathatatlanba. Örömet, ha nem vagyok egyedül. Kíváncsiságot, egy más állapotot. Végtelen időt. Valami ismerős, otthonos keresését.

Nekünk ezt Marika adta. Az ismerőset és otthonosat. Magyarul beszélt! Érthetően, tisztán. Bár Laci is jó cseh nyelvből, Marika nagyban megkönnyítette a kommunikációt. Kedves, vidám lényé örangyalá tette számunkra. És ő volt az, aki megértette velünk, hogy nem kell matracon, a tornateremben aludnunk. Kaptunk ágyakat! Hát igen. Elkényelmesedtünk már, no meg az évek... Bár vállaltuk a túrát matracos változatában is, de így azért minden reggelnek más volt a hangulata.

Az autótú hosszu volt. Megálló és kényszermegálló szabdalták álmainkat és zsidbadtságunkat. „A kényszer nagy úr!” – pláne, ha rendőrruhába öltözött, és pláne, ha nő. (De miért nem szoknyás nő a rendőrő? Olyan csini-mini, mint a női teniszezők.) Szigor és pattogó német szavak. Így állított meg minket az osztrák hatóság, okmányellenőrzésre. Mindenkit azonosítottak: hosszú haj, rövid haj, szakáll, bajusz, szemüveg – mindennek a megfelelő fejen kellett lennie. Hiába jelentkeztem én a Csizovszki név hallatán, hiányzott az orromról a szemüveg, így tovább keresték a szemüveges göndört ugyanezzel a névvel. Adatbankjuk most már örökre birtokolja nevünket. Ez jó érzés. Név szerint számítunk osztrák sógorainknak!

Indulásunk gyors és pörgős volt. A Kiss triónak rokonlátogatással indult a megérkezés Nyugat-Magyarországra (testvéreikhez az Úrban), és többszöri ebéddel. Jó éhesek lehetnek, mert sehol sem tiltakoztak. Némethék, Csizovszkiék, majd Inczédiék fogadták őket túlaradó örömmel. Klári, Gábor és Bandrás már a 0. napon teljesítette az első etapot a KARIKA-2009-TÚRÁ-ból. És az autóban ülési teljesítményük is magasabb volt bármelyikünkénél, 440 km-el.

A kezdet mindíg nehéz. A befejezés még nehezebb. Záró emlékül vendéglátó igazgatónk elismerő gondolatait idézem még. Miután megtudta, hogy egy pap is karikázik velünk, felsőhajtott: „Így könnyű, hiszen állandó és közvetlen kapcsolatot tarthatnak a Nagy Főnökkel!” Megállapítása igaz, mivel van körünkben felszentelt hivatás, de felszenteletlen is jó néhány, akik közvetlen kapcsolatuk által, Istenben élésük által részét alkotják ennek a körnek, összetartják és éltetik. A Karikában. A Túrában. A Túra-Karikában – és a Karika-Túrában!

Visszaértem történetem elejére. Körbe-körbe, karikába. Számítógép-monitor, billentyűzet, fényképek, notesz, két szem, egy szemüveg, két kéz, egy fej és abban cikázó gondolatok. Ez a most.

Cssszsóka

(Ui. Várható folytatás: 2010. 10. 10.)